

Dil Politikaları Konulu Viyana Tezleri- Toplumsal katılımın güçlendirilmesi hedefiyle 11+1 Talep

Dil politikaları konulu Viyana Tezleri XVII. Uluslararası Almanca Öğretmenleri Konferansı (IDT 2022) hazırlık aşamasında, Viyana’da uluslararası bir uzmanlar grubu tarafından hazırlandı ([Link](#)’ de bulabilirsiniz). IDT 2022 kapsamında sunulup, 20 Ağustos 2022 kapanış toplantısında kabul edildi. Tezler uzmanlar dünyasının yanı sıra politika dünyasına yönelik de çağrılar içeriyor. Konferans Mottosu olan *dil ile toplumsal katılım ilkesine uyum sağlamaktadır.

Dil öğrenmenin ve öğretmenin birincil amacı sadece teorik öğretme ve öğrenmeyle sınırlı kalmamalı, karar verme süreçlerindeki sorumluluk bilinciyle katılımı, aynı zamanda da toplumla kaynaşmayı sağlayacak ve geliştirecek konuşma yetisinin kazandırılmasıdır.

1. Almanca eğitimi **çok dilli bir toplum** içerisinde yapılıyor. Dil öğrencileri çok dilli ve çok kültürlü olma özellikleriyle derse katılım sağlarlar ve bu özellikleri oldukça dikkate alınmak zorundadır. Toplumsal ve bireysel kaynakları, aynı zamanda global ve yerel bakış açılarını ve gerçekleri önemseyen bir dil politikası, bunu desteklemekle yükümlüdür.
Toplumun dil ve kültürel açıdan heterojen yapısı, ders içeriklerinin ve imkanlarının geliştirilmesinde, müfredat içeriklerinde, ders içeriklerinin seçiminde, sürdürülebilir eğitimde ve de tüm araştırma çalışmalarında göz önünde bulundurulmalıdır.
2. **Uluslararası iş birlikleri** maddi ve yapısal olarak kolaylaştırılması ve desteklenmesi gerekmektedir. Tüm taraflar eşit şartlara sahip olup, ortak çalışmalar gerekli genel şartların sağlanmasıyla açık ve transparan etkileşimlere dayanırsa bu iş birlikleri daha başarılı olacaktır. Özellikle Almanca yabancı dil ve/veya ikinci dil eğitimi veren dernekler bu destek ve tanınmaya ihtiyaç duymaktadır. Network ve tecrübelerin karşılıklı paylaşma görevlerini yerine getirebilmeleri buna bağlıdır.
3. Almanca öğrenmenin ve öğretmenin ana prensibi **güçlendirme prensibine** dayanmalıdır. Bunun anlamı, öğrenme başından itibaren bireysel öğrenmeyi, toplum içerisinde ve aynı zamanda iş yerinde katılımı da kapsamalıdır. Dil öğrenen bireyin farklı ilgi alanları ve ihtiyaçları, ihtiyaçlarına uygun ve çeşitlilik gösteren öğrenme önerileri ile karşılanmalıdır. Onlar birer insan kaynağı olarak algılanmamalı, bireylere insanlık onuruna uygun şekilde davranılmalı ve korunmalıdır. Bunlar genel anlamda mesleki Almanca ve yetişkin eğitimlerinin yanı sıra dil eğitimi ve öğrenimi için de geçerlidir.
4. Edinilen dil repertuarı toplumsal süreçlerde katılımı sağlayabilir. Bu nedenle göç bağlamında edinilen dil eğitimi **göçmenlerin yaşam gerçeklerine uygun**, iş hayatı ve günlük yaşamlarındaki ihtiyaçlarını karşılayan bir dil eğitimi gerektirmektedir. Dil seviyeleri oturma hukukuna ilişkin sorunlardan ayrı tutulmalı, iş piyasasında veya sosyal hizmetler için bir şart olarak talep edilmemelidir. Dil, ayrımcılık açısından bir suiistimal konusu olmamalıdır.
5. Dünyanın her yerinde **okullarda verilen Almanca eğitimi** içeriği oluşturulurken, **öğrencilerin dil repertuarlarından** kaynak olarak yararlanılmalı, bununla birlikte dil eğitimi sözlü ve teorik eğitimin yanı sıra disiplinler arası yeterlilikleri de kapsamalıdır. Müfredat ve öğrenme hedefleri bu doğrultuda tanımlanmalı ve dil eğitiminin desteklenmesi okul öncesi dönemden başlayarak, okul sonrası da aralıksız sürdürülebilmelidir.

6. Yükseköğretimde Öğrencilerin, Öğretmenlerin ve Araştırmacıların mobilize olma ve iş birliği yapabilme olanaklarını zenginleştirebilmek amacıyla **burs programları** ve **araştırma destekleri** kamu destekleri ile planlanmalıdır. Sosyoekonomik şartlarından bağımsız olarak ihtiyaç duydukları eğitim ve araştırma fırsatlarına erişimleri sağlanmalı ve özellikle ana dili Almanca olan ülkelere ziyaretleri de desteklenmelidir. Bu destekler dil eğitiminde başarıya büyük katkı sağlayacaktır.
7. Eğitim politikaları **bilimsel araştırmaları** tekeline almamalı ve kısıtlamamalı. Almanca Yabancı dil ve ikinci dil araştırmalarının **özgürlüğü** ve **çeşitliliği** korunmalıdır. Almanca yabancı dil ve ikinci dil konularındaki araştırma sonuçları eğitim politikaları tarafından dikkate alınarak uygun önlemler alınmalıdır. Bilimsel araştırmalardaki disiplinler arası ilişkiler ve uluslararası iş birliği ile oluşturulan global bilim toplulukları, kamu ne kadar destekleniyorsa aynı şekilde desteklenmelidir.
8. **Eğitmenler** dünya genelinde **yüksek kalitede yeterlilik olanaklarına erişme** şansına sahip ve bu eğitim olanakları yüksek standartlarda olmalıdır. Branştaki yeni gelişmeleri de içererek, öğretme ve öğrenme kültürleri arasındaki yerel ve kurumlar arası farklılıkları da kapsamalıdır. Sahip olunan farklı maddi imkanlar engel teşkil etmemelidir. Yeterlilik kazanma olanaklarına katılım, tüm imkanlarla desteklenmeli ve tüm mesleki kuruluşlar tarafından tanınıp takdir edilmelidir.
9. Okul öğretmenleri ve okul dışı kurum **eğitmenlerinin çalışma şartları** iyileştirilmelidir. Bu iyileştirme uygun maaşlar, ders saatleri ve ders öncesi hazırlık ve ders sonrası çalışmalar arası dengeli bir zaman dağılımını da kapsamalıdır. Ayrıca uzun süreli iş sözleşmelerini ve diğer kendini geliştirme imkanlarını da içinde bulundurmalıdır.
10. Örneğin birebir derslerde, kendi kendine öğrenmede ve online eğitimlerde, dil öğrenme ve öğretmede **dijital dönüşüm** çeşitli olanaklar sağlamaktadır. Dijitalleşme, bilimsel araştırma ve dil politikaları açısından uluslararası iş birlikleri de kolaylaştırmaktadır. Elbette dijital olanaklar fiziki görüşmelerde meydana gelen fikir alışverişlerinin yerini tutamaz ve yerel personel kaynaklarının azaltılmasına da etki etmemelidir. Halihazırda var olan çelişkilerin dijitalleşme yoluyla artmaması için, herkesin dijital dünyaya erişimi eşit olarak sağlanmalıdır. Örneğin gerekli teknik donanımların ve hizmet içi eğitim olanaklarının sağlanması gibi.
11. Almanca dilinin öğrenilmesi, estetik ve kültürel öğrenmeyi kapsayan ve sürdürülebilir yaşam şekillerini, insan haklarını ve cinsel eşitliği gibi konular üzerine düşünmeyi sağlayan bir dil eğitimi olarak anlaşılmalıdır. Dil öğretimi konuşabilme yetisini kazandırarak, **barış ve şiddet karşıtı bir kültürü** ve kültürel çeşitliliği desteklemelidir. Böylelikle dil öğrenme, sürdürülebilir bir gelişime ve kozmopolit bir duruşun güçlendirmesine de katkı sağlayacaktır.

Dil politikası diğer politik alanlarla tartışılarda eşit pozisyonda olan **bağımsız bir politik alan** olarak var olmalıdır. Bugüne kadar olduğu gibi türlü politik alanların genel bir konusu gibi algılanmamalıdır. Dil politikalarının bağımsız bir alan olarak kabul edilmesi ve geliştirilmesi ulusların görevi olduğu gibi uluslararası bağımsız kurum ve kuruluşlarında görevidir. Katılım hedefiyle toplumsal ve bireysel çok dilliliği geliştirme esasına dayanmaktadır.

Son Güncelleme: 9 Ağustos 2022